

אחריות חברתית

תוכן

2

שאלה מרכזית:

מה אני יכול לעשות אחרת כדי לשמור על הסביבה שלי?

מסר: השינוי מתחיל בי

זמן הפעילות: 40 דק' | מס' הנספחים: 2

מתודה 1: עשייה

יוצאים עם החניכים אל מחוץ לשבט ומבקשים מהם למצוא ולהרים חמישה לכלוכים. את הלכלוכים מדביקים על בריסטול גדול, וליד כל פריט כותבים כמה זמן לוקח לו להתכלות. (נספח). מחשבים את סך כל השנים יחד ורושמים בגדול על הבריסטול.*
אפשר להדביק את הפריטים על הבריסטול בקטגוריות (למשל, לפי חומר גלם המשותף - מופיע בנספח)

הערות למדריך: אם יש מקום של טבע באזורכם כדאי ביותר לקיים שם את הפעולה. כדאי לערוך סיור הכנה, ולוודא שבוחרים במקום בטיחותי ושקט שאכן יש בו אשפה לאסוף. אם הפעילות מתקיימת בשבת אפשר לוותר על שלב ההדבקה והכתיבה.

נספח 1

כפפות, בריסטול, סלוטייפ, לורד, שקית לאיסוף אשפה

10 דקות

מתודה 2: דיון בשאלה

שואלים את החניכים אם המידע החדש שקיבלו בנוגע לזמן התכלות של אשפה גורם להם לרצות לשנות הרגלים. שואלים באילו תחומים בחיינו אנחנו יכולים לערוך שינוי לטובת שמירת הסביבה וכותבים כל תחום על דף גדול שיהיה תלוי על הקיר (או מונח על הרצפה). עורכים סבב ומבקשים מהחניכים לענות מתחת לכל נושא "מה אני יכול לעשות אחרת כדי לשמור על הסביבה שלי?"

הערות למדריך: הצעות לתחומים שאפשר לשנות בהם יש בנספח "הרחבה למדריך". אפשר להשאיר את הדפים תלויים במקום מרכזי, כמו חדר גדוד, שיהיו לנו מן תזכורת.

נספח 2 (הרחבה למדריך)

חמישה גיליונות נייר בגודל A4, טושים כמספר החניכים בקבוצה, סלוטייפ

10 דקות

כישורי חיים

תוכן

2

שאלה מרכזית:

איך אני עומד/ת בלחץ חברתי?

מסר: עלינו להקשיב לעצמנו, לקווים האדומים שלי ולהרגשה מתי אני מגזים
זמן הפעילות: 20 דק' | מס' הנספחים: 1

מתודה 1: התבוננות

המדריך יניח על השולחן שקית במבה פתוחה (או בצלחת) ויצא מהחדר בתירוץ ששכח משהו. הקבוצה נשארת לבד מול חבילת במבה פתוחה. מבקשים מאחד החניכים מבעוד מועד לקחת מהבמבה ולעודד גם חניכים אחרים לקחת: "לוקחים בסך הכול אחד ואף אחד לא ירגיש בהבדל". כשהמדריך יחזור הוא ישאל את החניכים אם מישהו נגע בבמבה או אכל ממנה.

הערות למדריך: אפשר למנות מראש גם תצפיתנים שבשלב הדיון יספרו מה ראו מהצד. חשוב לחשוב היטב מי יתאים לשתף פעולה בצורה הטובה ביותר (חניך שאפשר לסמוך עליו, שלא יהרוס, שיהיה לו אומץ לעודד את האחרים לקחת, אבל שלא יהיה רגיש מידי אם יכעסו עליו על ששיתף פעולה).

אין

שקית במבה

7 דקות

נקודות חשובות להצלחת הפעילות:

מקיימים את הפעילות בקבוצה הגדולה מחמישה חניכים. יש לנטרל אלמנטים של כעס והאשמות, נזכיר לכולם שאנחנו יצרנו את הסיטואציה ככוונה כדי לייצר בסיס טוב לדיון על מצבים יום-יומיים מהסוג הזה.

חומרי השראה למדריך:

נספחים

מתודה 2: דיון, שיתוף

מקיימים דיון לפי תשובותיהם של החניכים לשאלת המדריך "מי אכל מהבמבה?". הדגש הוא על התחושה הפנימית שהייתה להם בזמן הסיטואציה, כדאי לקיים את הדיון בצורת סבב, וכל אחד ידבר בתורו. נקודות אפשריות לסבב:

★ למה הערתם או לא הערתם לחניך שלקח?

★ מה גרם לך להעיר לו?

★ האם גם אתם לקחתם? למה?

★ מה הייתה ההרגשה כשמישהו לקח?

★ האם הרגשתם שהמעשה פסול?

מציגים את ההגדרה ל"לחץ חברתי" (נספח) ונשאל שאלה מסכמת: מה הקשר בין הסיטואציה הזאת והתחושות שהיא העלתה בכם, למושג "לחץ חברתי"?

הערות למדריך: הדגש הוא על ההרגשה לעומת המעשה בפועל. ההרגשה ה"לא נוחה" בסיטואציה שמנוגדת לתחושת הבטן שלי, בעקבות מה באים המעשים: האם מתחושות בטן? האם ממעשיהם של אחרים? האם ממה שאני מאמין בו? אם יש נושא אקטואלי מהעיתון מומלץ להזכירו בדיון.

נספח 1

אין

13 דקות

שאלה מרכזית:

האם כולם מתבגרים באותו הקצב ובאותו האופן?**מסר: קצב תהליך ההתבגרות הוא אישי****זמן הפעילות: 35 דק' | מס' הנספחים: 1****מתודה 1: משחק תחרות**

מטילים על חניכי הקבוצה משימות אישיות. השיפוט על המשימה יעשה לפי ההצלחה בביצוע ולא לפי מהירותו, אך לא מציינים זאת בפני החניכים (רק בסוף), לאחר הכרזת המנצח מסבירים בדיוק כיצד התבצע השיפוט ולמה). המשימות הן אישיות, והחניכים יבצעו אותן בו זמנית. רק בסוף משימה אחת עוברים לבאה בתור. המשימות:

- ★ בניית חצובה בת ארבע רגליים (החצובה הכי יציבה)
- ★ לכתוב שלט עם מסר חינוכי (ולא נוסח "גדוד ו' אימפריה בכל העולם כולו") שיכלול לפחות שש מילים.
- ★ לרוץ מנקודה לנקודה ארבע פעמים. חובה לגעת בקיר כשמגיעים לנקודה ורק אז להמשיך לרוץ.
- ★ להצליח לשכנע מישהו שבט שיבוא לעזור לנו להרים את השלט שהכנו ולהצטלם אתנו (המטרה היא לשכנע באמת להצטלם, ולא סתם לגרור חבר או מישהו מוכר).
- ★ לענות על שאלון טריוויה מהנספחים (המדד להצלחה הוא מספר התשובות הנכונות).
- על המדריך לרשום בנקודות, תוך כדי התחרות, מי המנצח בכל משימה ולמה. שנתמש בזה בהמשך.

הערות למדריך: בקבוצות גדולות אפשר לחלק את החניכים לזוגות. המשימות מבטאות איכויות שונות (ספורטיביות, ידע כללי, ידע בצופיות, רצון ומחשבה וכדומה). אם אכן היה הבדל בהצלחת המשימה בין החניכים (אחד ספורטיבי יותר, אחד שנון יותר וכדומה) אפשר לציין בדיון המסכם את השוני בינינו ואת ההשפעה של זה על ביצוע המשימות.

נספח 1

4 סנדויות, חבל כפיתה, בריסטול, כוס עם צבע גואש, מכחול (הרשימה היא למתחרה אחד צריך לכפול במספר הקבוצות אם יש קבוצות)

20 דקות

מתודה 2: פירוק

מגדירים יחד מהו "תהליך התבגרות", וכותבים על נייר. אפשר לעשות זאת באמצעות שמש אסוציאציות או בעזרת שאלות מכוונות: מה התהליך כולל? מתי הוא מתחיל ומתי הוא אמור להיגמר? למי התהליך קורה? מה דרוש לו כדי שיהיה מוצלח? מי המעורבים בתהליך? וכדומה.

הערות למדריך: אין נכון לא נכון, המדריך יכול להוסיף נקודות אבל אין צורך בהגדרה "המילונית" בהכרח.

מתודה 3: הסבר

המדריך יכריז מי המנצח בכל משימה ומדוע. זה הזמן לסכם ולומר שלכל אחד מאתנו איכויות שונות וקצב אישי (ראינו זאת במשימות). בגיל ההתבגרות אין מקום לשאול מה נכון או לא נכון, ומה טוב או לא טוב. התבגרות מוצלחת קורית בקצב הנכון למי שחוזה אותו, סביבה טובה היא שמאפשרת זאת.

הערות למדריך: אפשר להדגיש את העובדה שסביבה טובה ומאפשרת היא לא רק משפחה ובית-ספר אלא גם החברים, שבוודאי יכולים להבין מה עובר זה על זה ממקור ראשון.

חומרי השראה למדריך:

התבגרות היא שלב ביניים בהתפתחותו של אדם בין הילדות לבגרות, שמתחילה לרוב בסביבות גיל 12-13 ומסתיימת בתחילת שנות העשרים. תהליך ההתבגרות כולל פיתוח של שליטה עצמית של אדם על מחשבותיו, רגשותיו והתנהגותו. במהלך תקופת ההתבגרות מתרחשים אצל המתבגרים תהליכים פיזיולוגיים, שינויים קוגניטיביים, רגשיים וחברתיים המשפיעים אלה על אלה.

נקודות חשובות להצלחת הפעילות:

חשוב להצליח לפתח דיון בשלב הסיכום, שבו יביעו החניכים את דעתם.

שאלה מרכזית:

לאיזו מידה ממידות הצופה אני מרגיש הכי מחויב?

מסר: ללמוד את מידות הצופה לעומק ולשייך אותם אל עצמי
זמן הפעילות: 40 דק' | מס' הנספחים: 2

מתודה 1: השראה

מחלקים את החניכים לשלוש קבוצות, שתקבל כל אחת טקסט על איש משפיע בחברה הישראלית, ואת עשרת דברות הצופה (נספחים). על הקבוצות להצמיד לדמות שקיבלו את דברות הצופה שהכי מתאימות לו/ה לדעתם, מהידע שניתן בדף.

הערות למדריך: להדגיש שהמטרה היא לא לבחור כמה שיותר דיברות, אלא לבחור את הדיברות שהכי מתאימות וגם לדעת להסביר למה.

נספח 1 + נספח 2

אין

15 דקות

מתודה 2: מעגל שיתוף

כל קבוצה מספרת בתורה מהן דיברות הצופה שמצאה מתאימות לדמות שקיבלו ולמה דווקא בחרו את הדיברות האלה.

אין

אין

10 דקות

מתודה 3: מעגל שיתוף

מבקשים מכל חניך להצביע על המידה שהוא תופס כמידה החשובה ביותר ולהסביר מדוע היא כזו בעיניו. לאחר מכן מבקשים מהחניכים להדגים כיצד המידה שבחר מתבטאת בחיי היום יום שלו. שאלה אחרונה: לאיזו ממידות הצופה כל חניך מרגיש הכי מחויב? למה?

הערות למדריך: כדאי שהמדריך ישתף מהי המידה שהוא הכי מתחבר אליה. זה יכול לעודד את החניכים לדבר, ולהפיג מעט את המבוכה שבשיתוף. אפשר להוסיף גם כמה מילים על מידות הצופה ככללים, שאם נאמץ נהיה לאנשים טובים יותר.

אין

אין

15 דקות

נקודות חשובות להצלחת הפעילות:

חשוב להגיע לפעולה מוכן ולאחר היכרות מעמיקה עם דברות הצופה.

שאלה מרכזית:

מדוע חשוב לשאול לשאלות ולהטיל ספק?

מסר: בכל דבר אפשר להטיל ספק. למשל, "למה יש חרם בכתה שלנו"
זמן הפעילות: 40 דק' | מס' הנספחים: 2

מתודה 1: ייצוג

מפזרים על הרצפה או תולים על הקיר ציטוטים שעניינם הטלת ספק. מבקשים מהחניכים להסתובב בחדר ולקרוא את הציטוטים, ולעמוד ליד הציטוט שהכי מדבר אליהם, אפילו אם הם לא מבינים אותו לגמרי (נספח).

לאחר שהתקבצו קבוצות קטנות סביב חלק מהציטוטים נבקש מכל קבוצה לכתוב:

- ★ מה הם מבינים מהמשפט במילים שלהם.
- ★ האם הם מסכימים עם משמעות המשפט.
- ★ לתת 2-3 דוגמאות מהחיים האישיים שלהם.

הערות למדריך: אפשר לחפש ולהוסיף ציטוטים נוספים כראות עיניכם.

נספח 1 (ציטוטים שונים)

דפים, עטים, מספריים, נייר דבק

15 דקות

מתודה 2: פירוק

מתכנסים בחזרה למליאה. מבקשים מהחניכים לשתף מהתובנות שלהם מהחלק הקודם ומנסים ליצור תרשים רחב של משמעות המושג "הטלת ספק".

הערות למדריך: אפשר ליצור את התרשים בכל סגנון. למשל: שמש אסוציאציות, תרשים זרימה, טבלה עם קטגוריות, חלוקה בין לרע וטוב וכדומה.

אין

בריסטול גדול, לורד, נייר דבק

10 דקות

נקודות חשובות להצלחת הפעילות:
 לקשור את הנושא בדוגמאות מחיי היום-יום.

כישורי חיים

תוכן

2

שאלה מרכזית:

מה אני יודע/ת על בני המין השני?

מסר: פיתוח רגישות למין השני - כבוד הדדי

זמן הפעילות: 40 דק' | מס' הנספחים: אין

מתודה 1: הבעה יצירתית

מחלקים את החניכים לקבוצות בנים ולקבוצת בנות. כל קבוצה תקבל בריסטול שמחולק לשלושה חלקים. נותנים לקבוצות משימה ליצור קולאז העונה על השאלות הבאות (הבנים עושים קולאז' על הבנות, ולהפך):

- ★ מה בנים/ בנות חושבים?
- ★ על מה בנים / בנות חולמים?
- ★ מה בנים / בנות אוהבים?
- ★ אחרי שמסיימים את הקולאז' הראשון יקבלו החניכים בריסטול חדש וירכיבו קולאז' חדש שיענה על השאלות, והפעם על עצמם:
- ★ מה בנים/ בנות באמת חושבים?
- ★ על מה בנים / בנות באמת חולמים?
- ★ מה בנים / בנות באמת אוהבים?

הערות למדריך: אם הקבוצות הן מראש של בנים ושל בנות בנפרד, מקיימים פעולה דו-קבוצתית. לעודד את החניכים לכתוב מה הם באמת חולמים, חושבים ואוהבים לעשות.

אין

דפים, שאלות מנחות, דבק, עיתונים ומגזינים, מספריים

15 דקות לקולאז' הראשון
15 דקות לקולאז' השני

נקודות חשובות להצלחת הפעילות:

הכרחי לקיים את הפעולה בשילוב בנים ובנות, גם אם יש לצרף שתי קבוצות לשם כך. עם זאת, יש לוודא שהקבוצות לא גדולות מדי.

כישורי חיים

תוכן

2

שאלה מרכזית:

מה זה אומר להתבגר?

מסר: עם הזכויות שבהתבגרות מגיעות גם חובות ובאחריותי להתמודד עמן
זמן הפעילות: 30 דק' | **מס' הנספחים:** 1

מתודה 1: השראה

צופים בסרטונים: באחד מופיע גל, ששואל את עצמו "איזו אחריות אני לוקח על עצמי ביום שאחרי בר המצווה?" (נספח) והשני הוא לפי בחירת המדריך (נספח). הם מציעים מגוון תשובות לשאלתו של גל.

הערות למדריך: הדגש הוא בשלב המעבר בו נמצאים החניכים. בשלב זה כל המסגרות בחייהם מצפות מהם לשנות נקודת מבט - "מילדים לבוגרים". לא "רק מגיע לי" אלא, "לקיחת אחריות ויוזמה, עבורי ועבור הסביבה הקרובה לי".

נספח 1

מקרן, מחשב, אינטרנט, רמקולים

15 דקות

מתודה 2: חשיבה משותפת

יושבים לסיעור מוחות לפי השאלות המנחות:

- ★ מהם היתרונות שבלהיות ילד? ומהם החסרונות?
- ★ מהם היתרונות שבלהיות בוגר? ומהם החסרונות?
- ★ תוכלו לספר על מקרה שבו הרגשתם שנוהגים בכם בצורה ילדותית מדי?
- ★ מה המשמעות של להתבגר בשבילכם?
- ★ האם ההתבגרות שלנו היא שונה בגלל שאנחנו דתיים?

הערות למדריך: ניתן לדבר על כך שילד דתי שעובר את בר המצווה או ילדה שעוברת בת מצווה, יכולים לבחור חלק מהדברים, אך מעצם היותם בני מצווה הם מחויבים בכל המצוות.

אין

אין

15 דקות

נקודות חשובות להצלחת הפעילות:

על המדריך לצפות מראש בכל הסרטונים. יש לוודא תקינותם של האמצעים הטכנולוגיים, להקרנה נטולת תקלות.

כישורי חיים

תוכן

2

שאלה מרכזית:

מהן נקודות החוזק אצלי? במה אני טוב?

זמן הפעילות: 30 דק' | מס' הנספחים: 2

מתודה 1: הבעה יצירתית

מפזרים בחדר עיתונים (כמה שיותר וכמה שיותר מגוון) ומבקשים מהחניכים לגזור 5-6 תמונות, משפטים, וכותרות מהעיתונים, שמאפיינים את החזקות/ חולשות שלהם. בסבב, החניכים יציגו את עצמו דרך גזרי העיתון. כעת כל חניך יכין לעצמו חנוכייה מקרש מלבני ומפקקי מתכת (של בקבוקי זכוכית). לפני שנחבר את פקקי המתכת במסמרים, נדביק את חתיכות העיתונים לקרש המלבני בעזרת דבק פלסטיק. בעצם נצפה את קרש החנוכייה ב"קולאז' אני".

הערות למדריך: חומרי היצירה הם קריטיים להצלחת הפעילות ואפשר לבקש מהחניכים לעזור בגיוס החומרים מבעוד מועד (פקקי מתכת, מסמרים, קרשים וכו'). חשוב לשמור על סביבת עבודה נקייה בזמן הפעילות ואחריה.

אין

 דבק פלסטיק, מסמרים, פטיש, פקקים
כמספר החנוכיות, קרשים כמספר החניכים,
מכחול, עיתונים

 20 דקות

מתודה 2: התבוננות

מחלקים לכל חניך דף ובו חנוכייה ושיר. ומפזרים על הרצפה מילים שמסמלות חזקות (נספח). מגדירים צבע עבור כל חזקה, ומבקשים מהחניכים לצבוע בטושים צבעוניים את בסיס החנוכייה בתכונה אחת או שתיים שהן הכי בולטות אצלו, ואת הקנים או הנרות של החנוכייה בחזקות של חבריו לקבוצה. השיר שעל הדף מדבר על כך שכל אחד הוא אור קטן וכולנו, יחד, אור איתן. לסיכום הפעילות ידבר המדריך על הייחודיות של כל אחד ועל היתרון שיש לקבוצה במגוון כזה של ייחודיים.

הערות למדריך: בסיכום, אפשר להעלות דוגמאות קונקרטיות למקרים חיוביים, יותר או פחות, שקרו לנו עד כה כקבוצה. זו הזדמנות להפוך את הסיכום למעין משוב קבוצתי, מהמדריך לקבוצה.

נספח 1, נספח 2

אין

 10 דקות

כישורי חיים

תוכן

2

שאלה מרכזית:

מרדנות בגיל ההתבגרות - למה היא טובה בכלל, ומתי היא לא?

מסר: ביקורתיות, במידה נכונה, היא חשובה מאוד
זמן הפעילות: 20 דק' | מס' הנספחים: 2

מתודה 1: משחק הדמיה

מציגים בפני החניכים סיטואציה של "מרד בגיל ההתבגרות" ומחלק אותם לשתי קבוצות: הקבוצה האחת מייצגת את דנה והשנייה את המורה (נספח 1). המדריך מייצג את המנהל ועליו להחליט מי צודק. (חשוב לציין בפני החניכים שלא ה"ניצחון" הוא העיקר, אלא הראייה הביקורתית כלפי הסיטואציה).

הערות למדריך: יש להקציב לחניכים מספר דקות לעבודה בקבוצה הקטנה, כדי שיגבשו טיעונים לקראת "השיחה עם המנהל". בנספח 1 מובאת שורה קצרה כהתחלה אפשרית של טיעונים. אפשר להראות לחניכים את השורה, כהשראה, ולבקש שיוסיפו טיעונים משלהם בהתאם.

נספח 1

אין

10 דקות

מתודה 2: הסבר

המדריך מסביר לקבוצה על "מרדנות" - מהו בעצם "מרד בגיל ההתבגרות" (נספח 2). מפתחים דיון ביקורתי: איפה עובר הגבול בין מרד חיובי למרד שלילי? לנספח 2 מצורפות תמונות ואפשר להשתמש בהן כדי להוסיף נופך לדיון ולהעשיר אותו ("עם איזו תמונה אתם מזדהים?").

הערות למדריך: ככול שההסבר על המושג "מרדנות" יחדש ויעניין יותר, הדיון הביקורתי יהיה פורה יותר.

נספח 2

אין

10 דקות

שאלה מרכזית:

האם אני קשוב לסובבים אותי? ומודע לצרכים שלהם?

מסר: חשוב להוציא את החניכים מהאטימות החברתית
זמן הפעילות: 30 דק' | מס' הנספחים: 1

מתודה 1: השראה, דיון בשאלה

נראה לחניכים סרטון ובו כתבה מחדשות ערוץ 2 בנושא "ירושלים: בית ספר לבעלי מוגבלויות - ללא גישה לנכים". (נספח 1- לינק ראשון)
נערוך דיון:

- ★ למה לדעתכם קורה מצב כמו זה שראינו בכתבה?
- ★ האם אתם ערים לצרכים של הסובבים אתכם?

הערות למדריך: אין תשובה ספציפית לשאלות בדיון, המטרה היא לעורר בחניכים מוטיבציה ליצור שינוי, אפילו הקטן ביותר, בסביבה שלהם.

קישור ראשון

מקרן, רמקולים, אינטרנט

5 דקות

מתודה 2: התבוננות

נלך עם החניכים לאזור בשכונה בו נעשה סיור ונבחן כיצד המקום מונגש וכיצד הוא אינו מונגש אבל יכול וצריך להיות.
כדאי להכין מבעוד מועד רשימה של מה חשוב שיהיה נגיש (כל אזור והמאפיינים שלו- גן שעשועים, מרכז קניות, השבט וכדומה) ונצא, עם הרשימה, לסיור שטח.
(כדי להיעזר בנספח "הרחבה למדריך- האם אני קשוב לסובבים אותי ומודע לצרכים שלהם").

הערות למדריך: חשוב לחשוב על מקומות טובים ורלוונטיים מראש ולעשות בהם סיור הכנה.
אם יש אפשרות להקרין את הסרטון במקום בו נסייר, אפשר לקבוע מראש שם.

"סיור בשטח" + נספח הרחבה
למדריך (האם אני קשוב לסובבים...)

מפה, עטים, דפים

15 דקות

מתודה 3: עשייה

כעת נבחר מה הדבר שנרצה לפעול לשנותו ואת דרכי הפעולה; אפשר לכתוב פנייה מסודרת לגורמים רלוונטיים, או, אם החלטנו לבנות בשטח השבט, נתכנן זאת כמו שצריך ונוציא לפועל בצורה רצינית. המטרה- להוביל מעשה אקטיבי. אם מדובר במכתב נעשה לו עריכה מוקפדת, נגייס חתימות ונשלח לגורמים רלוונטיים. שווה לעדכן את הורי החניכים בהחלטה (אולי יהיה להם מה לתרום בעניין).

הערות למדריך: אחד הדברים הפחות טובים שיכולים לקרות הוא שנחליט "איך ומה" ואז בחלוף הזמן "נשכח זאת". ההחלטה שלקחנו על עצמינו צריכה לצאת לפועל. נרוויח עשייה משמעותית לקהילה ומסר חינוכי על רגישות ויכולת לשנות.

נספח 1- הקישור השני והשלישי מכילים מידע על גורמים שיכולים לסייע לנו בנוגע להנגשה.

בול, מעטפה

10 דקות

נקודות חשובות להצלחת הפעילות:

לבחור מראש מקומות בהם נוכל להסתובב עם הקבוצה ולחפש נקודות לא מונגשות (השבט/ מרכז מסחרי/ בניין שירותי עירייה/ בית ספר/ מתנ"ס/ רחבת משחקים) לשם היעילות והבטיחות יש לחשוב על האזור המתאים ביותר ולבצע בו סיור הכנה.

חומרי השראה למדריך:

נספח הרחבה למדריך- "מהי נגישות". מצורף.
הנקודות הן מתוך האתר: "נגישות ישראל"
<http://www.aisrael.org/>
יכול לעזור מאוד בכל הקשור לבחירת מקום להסתובב בו, נקודות למחשבה על נגישות, והפניה לגורמים מוסמכים לטיפול בבעיות נגישות.

צופיות

כישורי חיים

שאלה מרכזית:

למי אני נאמן?

פעולת הכנה לקראת יום הצופה

זמן הפעילות: 80 דק' | מס' הנספחים: 3

מתודה 1: השראה

מקריאים את הסיפור "מעשה בשלושה פרפרים" מאת ליון קיפניס, שעוסק בנאמנות (נספח)

שואלים את החניכים:

- ★ האם לדעתכם פירושה של נאמנות הוא הנכונות להיפגע מאשר לנטוש חברים?
- ★ האם יש יתרונות לנאמנות לחברים?
- ★ נסו לדמיין כיצד הייתם מרגישים אילו הייתם אחד הפרפרים, ושני חבריכם היו מחליטים לתפוס מחסה בתוך אחד הפרחים.
- ★ האם הייתם מבינים אותם?
- ★ האם הייתם סולחים להם?
- ★ האם הייתם ממשיכים להיות חברים שלהם?
- ★ האם קרה לכם אי פעם שחברים לא גילו נאמנות כלפיכם? איך הרגשתם?

הערות למדריך: חשוב להגדיר מהי נאמנות: "שמירת אמונים, מסירות, לויאליות"

"מעשה בשלושה פרפרים"

אין

10 דקות

מתודה 2: ייצוג

נאמנות למדינה:

מפזרים על הקרקע תמונות שקשורות לישראל וליהדות. כל חניך יבחר תמונה שהוא אוהב ומתחבר אליה. לאחר מכן שואלים:

- ★ למה בחרתם את התמונה?
- ★ למה אתם מתחברים בה?

הערות למדריך: יש לוודא כי התמונות מספיקות לכל החניכים.

אין

אין

10 דקות

מתודה 3: הסבר

מניחים במרכז המעגל שלט עם המידה "הצופה נאמן לעמו למדינתו ולשפתו". שואלים את החניכים כמה הם מזדהים עם המשפט הזה? מציגים את דרגה ב', ומסבירים כי היא מסמלת את מידת הצופה "הצופה נאמן לעמו, למדינתו ולשפתו". לאור הבחירות שעשו, שואלים האם הם מרגישים נאמנים למדינה? מה זה אומר להיות נאמן? (להיות נאמן לא אומר רק לאהוב את אלא להיות אכפתי ולתת למדינה בחזרה. אפשר להציע רעיונות איך אפשר להחזיר למדינה טובה). האם הם מרגישים נאמנים לחברים שלהם בקבוצה?

הערות למדריך: לוודא ששיח הנתינה למדינה לא יתמקד רק בנושאים צבאיים, אלא גם על שמירה על הניקיון, להכיר את המדינה ולטייל בה, לעזור בפרויקטים חברתיים וכו'.

10 דקות אין תמונות, מידע על דרגה ב'

מתודה 4: עשייה, הסבר

החניכים ייבנו ביחד עם המדריך מעבר חלון. לאחר סיום בנית החלון יבקש המדריך מהחניכים להציע דרכים שונות לעבור דרך החלון. לאחר מכן יסביר המדריך לחניכים שתי דרכים מקובלות לעבור את החלון, והחניכים יתנסו בהן.

הערות למדריך: יש להביא את סרטוט החלון אל מרכז השבט לפני הפעילות, ולאחר הבנייה.

40 דקות שרטוט, סנדוץ, חבלים, בזנ"טים, פטיש 5 ק"ג, כיסויי בזנ"ט, יתרים, מזרן ביטחון אין

נקודות חשובות להצלחת הפעילות:

ליצור דיון פורה בו כל החניכים משתפים את ההרגשה שלהם כלפי המדינה והיהדות.

מתודה 5: עשייה

מותחים בין שני גופים חבל בגובה שני מטר מהקרקע. על החבל תולים פתקים עם המיומנויות הצופיות שהחניכים למדו וילמדו בהמשך השנה. על הקבוצה להוריד את כל הפתקים, תוך מאמץ משותף ועזרה הדדית, להוריד את כל הפתקים ולמייין אותם לפי מיומנויות שכבר למדו ומיומנויות שעדיין לא מכירים

הערות למדריך: המתודה מאפשרת לבחון מי מהחניכים מצליחים במיומנויות ומי מתקשים. אפשר לנצל את ההזדמנות ולהשלים את הידע החסר עד ליום הצופה ולמבחן מעבר הדרגה. אפשר לבצע את ההשלמות בצורת "חבר מלמד חבר": כל חניך שכבר יודע מיומנות ילמד חניך שאינו יודע. אפשר לשלב תמונות למיומנויות, שימחישו את המלל.

אין

חבל, פתקים, חבלים (לתליית הפתקים)

10 דקות

חומרי השראה למדריך:

(הצהרת נאמנות למדינה (מתוך ויקיפדיה)
